

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2011

- A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΥΡ. ΕΝΩΣΗ – ΕΥΡΩΖΩΝΗ)**
- B. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ –ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ –ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ**
- Γ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΥΡ. ΕΝΩΣΗ – ΕΥΡΩΖΩΝΗ)**

4 Μαΐου 2011

Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας IOBE (DG ECFIN)
Απρίλιος 2011

Το IOBE διεξάγει κάθε μήνα από το 1981 Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στις επιχειρήσεις στους τέσσερις τομείς της οικονομίας και, από τον Μάιο του 2008, και στους καταναλωτές. Οι έρευνες αποτελούν μέρος του κοινού εναρμονισμένου προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (DG ECFIN) και τα αποτελέσματά τους χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του δείκτη οικονομικού κλίματος σε Ελλάδα και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ δημοσιεύονται αναλυτικά στις εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι αναλύσεις που δημοσιεύονται κάθε μήνα με τη μορφή αυτής της έκδοσης στηρίζονται στα πρωτογενή, αναλυτικά στοιχεία για πάνω από 1000 επιχειρήσεις και αντιπροσωπευτικό δείγμα 1500 καταναλωτών, όπως προκύπτουν από τις έρευνες που διεξάγει αποκλειστικά και μόνο το IOBE για την Ελλάδα για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Επόμενο δελτίο συγκυρίας: **3 Ιουνίου 2011**

A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ: ΕΕ-27, ΕΥΡΩΖΩΝΗ, ΕΛΛΑΔΑ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2011

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Από τον Μάιο του 2010, τα στοιχεία των ερευνών των επιχειρήσεων για το οικονομικό κλίμα, ταξινομούνται πλέον σύμφωνα με τη νέα ταξινόμηση NACE Rev. 2 της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αντιστοιχεί στην εθνική ΣΤΑΚΟΔ 08. Οι αλλαγές που έχουν γίνει, οδήγησαν σε αναταξινόμηση κάποιων επιχειρήσεων από τον ένα τομέα στον άλλο (π.χ. από υπηρεσίες σε εμπόριο, κτλ).

Από τον Φεβρουάριο του 2011 η Ευρ. Επιτροπή αναθεώρησε το σύνολο της χρονοσειράς προς τα πίσω, με αποτέλεσμα να μην παρουσιάζονται πλέον ασυνέχειες σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Όμως οι τιμές των δεικτών έχουν αλλάξει σε σχέση με τα προηγούμενα δελτία συγκυρίας.

α) Ε.Ε.-27 – Ευρωζώνη: Επιδείνωση κλίματος σε ΕΕ και Ευρωζώνη

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος υποχώρησε τον Απρίλιο στην **Ευρωπαϊκή Ένωση** και για δεύτερο κατά σειρά μήνα στην **Ευρωζώνη**, κατά 2,3 και 1,1 μονάδες, φθάνοντας στις 105,1 και 106,2 μονάδες αντίστοιχα. Παρά την επιδείνωση, οι δύο δείκτες παραμένουν σε υψηλότερα επίπεδα από το μακροχρόνιο μέσο όρο τους. Η επιδείνωση του κλίματος τόσο στην ΕΕ, όσο και την Ευρωζώνη εκπορεύεται από πτώση των προσδοκιών σε όλους τους τομείς, εκτός των Κατασκευών, όπου κυρίως λόγω των ευνοϊκότερων καιρικών συνθηκών του Απριλίου, η δραστηριότητα ενισχύθηκε. Η αρνητική εξέλιξη του δείκτη κλίματος τροφοδοτείται σημαντικά από τη μεγάλη πτώση των προσδοκιών στο Ην. Βασίλειο στους τομείς των Υπηρεσιών και του Λιανικού Εμπορίου. Στη **Βιομηχανία**, σημειώνεται υποχώρηση του δείκτη κλίματος και στις δύο ζώνες, κατά 1,4 και 0,9 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη, όμως οι σχετικοί δείκτες παραμένουν υψηλότερα του μακροχρόνιου μέσου όρου τους. Ο δείκτης κλίματος στις **Υπηρεσίες** περιορίζεται σημαντικά στην ΕΕ (-3 μονάδες) και οριακά στην Ευρωζώνη (-0,4 μονάδες), εξέλιξη ανάλογη με εκείνη στο **Λιανικό Εμπόριο**, όπου οι σχετικοί δείκτες περιορίζονται αμφότεροι, με την υποχώρηση στην ΕΕ να είναι πολύ εντονότερη (-4,1 μονάδες) σε σχέση με την αντίστοιχη στην Ευρωζώνη (-0,4 μονάδες). Στις **Κατασκευές**, σημειώθηκε μικρή βελτίωση του κλίματος κατά 1,3 και 1,2 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Τέλος, η **Καταναλωτική Εμπιστοσύνη** επιδεινώνεται εκ νέου και στις δύο ζώνες, κατά -1,1 και -1 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αντίστοιχα, αντανακλώντας τις μειωμένες προσδοκίες των καταναλωτών κυρίως ως προς τη γενική οικονομική κατάσταση, με το φόβο της ανεργίας όμως να έχει ελαφρώς εξομαλυνθεί. Αναλυτικότερα:

- Στη **Βιομηχανία**, οι δείκτες επιχειρηματικών προσδοκιών διαμορφώνονται στις 5,3 και 5,8 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Οι *προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής* περιορίζονται κατά 3 περίπου μονάδες και στις δύο ζώνες, ενώ οι αρνητικές *εκτιμήσεις*

για τα επίπεδα παραγγελιών ενισχύονται οριακά στην ΕΕ και δεν μεταβάλλονται στην Ευρωζώνη. Τέλος, οι αρνητικές εκτιμήσεις για τα αποθέματα αμβλύνονται οριακά και στις δύο ζώνες.

- Στις **Υπηρεσίες**, οι σχετικοί δείκτες διαμορφώνονται αντίστοιχα στις 7,4 και 10,4 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους περιορίζονται στην ΕΕ και Ευρωζώνη, αλλά ενισχύονται οριακά στην ΕΕ, ενώ οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση επιδεινώνονται ελαφρά στην ΕΕ και παραμένουν στα ίδια επίπεδα στην Ευρωζώνη. Το στοιχείο που καταγράφει τη μεγαλύτερη πτώση τον Απρίλιο είναι οι προβλέψεις των επιχειρήσεων για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης στην ΕΕ, με το σχετικό δείκτη να περιορίζεται κατά 6 μονάδες, όταν η αντίστοιχη μείωση στην Ευρωζώνη είναι οριακή.

Πίνακας 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος (1990-2010=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

			Μέσος όρος									
	Min	Max	2001-2010	2006	2007	2008	2009	2010				
ΕΕ-27	66,9 Μαρ-09	113,8 Ιουν-07	99,3	108,29	111,15	93,45	79,64	101,63				
Ευρωζώνη	69,6 Μαρ-09	113,0 Ιαν-01	98,5	107,11	109,39	93,70	80,68	100,84				
Ελλάδα	67,2 Μαρ-09	111,9 Απρ-04	96,7	104,15	108,05	95,63	76,26	75,08				
2010												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	96,3	97,9	99,9	101,1	100,0	100,1	102,1	103,2	103,6	104,0	105,2	106,3
Ευρωζώνη	95,4	95,8	98,0	100,1	98,3	99,0	101,2	102,2	103,4	104,3	105,6	106,9
Ελλάδα	81,7	78,5	76,3	75,8	70,2	71,8	73,9	75,1	74,3	74,9	74,8	73,7
2011												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	105,8	107,2	107,4	105,1								
Ευρωζώνη	106,8	107,9	107,3	106,2								
Ελλάδα	76,1	79,4	78,4	74,2								

Σημείωση: Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (1990-2010=100) υπολογίζεται με βάση τους επιμέρους Δείκτες Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία, τις Κατασκευές, το Λιανικό Εμπόριο και τις Υπηρεσίες, καθώς και το Δείκτη Εμπιστοσύνης στους Καταναλωτές.

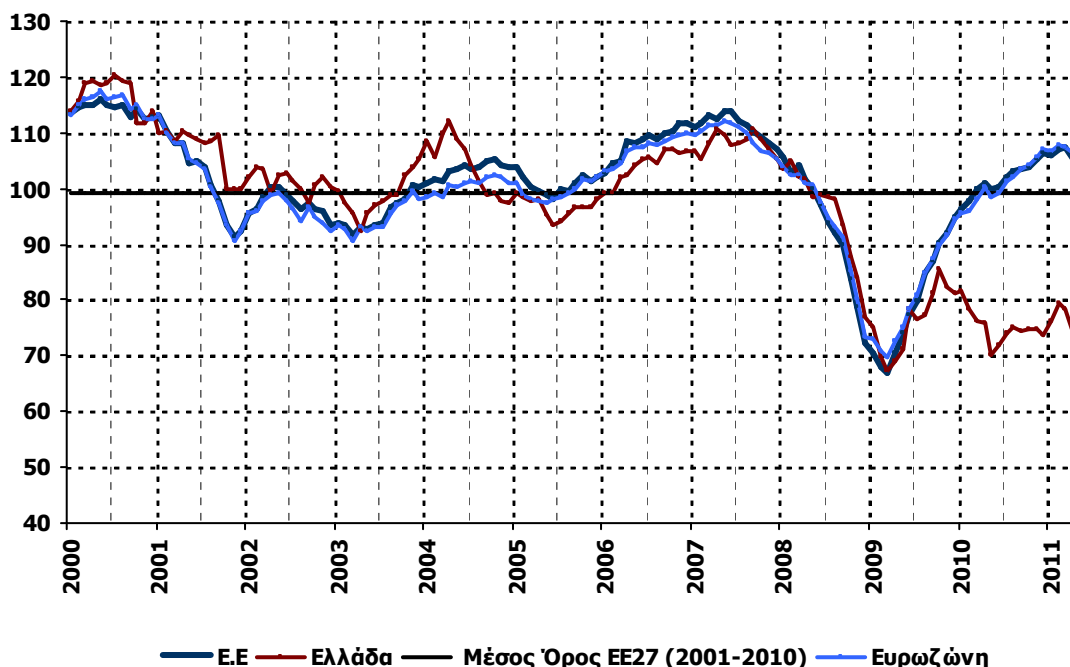
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfín

- Στο **Λιανικό Εμπόριο**, ο σχετικός δείκτης περιορίζεται στις -3,5 μονάδες στην ΕΕ και στις -1,8 μονάδες στην Ευρωζώνη, στη δυσμενέστερη επίδοση από τους περσινούς θερινούς μήνες και στις δύο ζώνες. Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα επιχειρηματική δραστηριότητα υποχωρούν κατά 7 μονάδες στην ΕΕ και οριακά στην Ευρωζώνη, ενώ εκείνες για τα αποθέματα περιορίζονται ελαφρά και στις δύο ζώνες. Τέλος, οι προβλέψεις για τις πωλήσεις τους επόμενους μήνες αμβλύνονται έντονα, κατά 5 σχεδόν μονάδες στην ΕΕ και κατά 2 στην Ευρωζώνη.
- Στις **Κατασκευές**, οι σχετικοί ευρωπαϊκοί δείκτες βελτιώνονται ελαφρά στις -26,1 και -24,2 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Από τα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας, οι προβλέψεις για το επίπεδο των εργασιών κερδίζουν 2-3 μονάδες σε

κάθε ζώνη, ενώ οι αντίστοιχες αρνητικές *προβλέψεις* για την απασχόληση το επόμενο 12μηνο αυξάνονται οριακά τόσο στην ΕΕ όσο και στην Ευρωζώνη.

- Ο **Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης** διαμορφώνεται στις -13,9 και -11,6 μονάδες στην ΕΕ και στην Ευρωζώνη αντίστοιχα. Οι επιμέρους δείκτες υποχωρούν και πάλι σε ΕΕ και Ευρωζώνη όλοι, εκτός των *προβλέψεων των καταναλωτών για την εξέλιξη της ανεργίας*, όπου καταγράφεται πτώση κατά 2-3 μονάδες και στις δύο ζώνες. Ακόμα πιο απαισιόδοξες είναι οι προβλέψεις των καταναλωτών για την *οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους το επόμενο 12μηνο* και η *πρόθεση για αποταμίευση*, ενώ μεγαλύτερη επιδείνωση καταγράφουν οι *προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας*, όπου ο σχετικός δείκτης χάνει 4 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη.
- Τέλος, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες** – ο οποίος όμως δεν περιλαμβάνεται στο δείκτη οικονομικού κλίματος – κερδίζει μία και τρεις περίπου μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη, φθάνοντας στις 23,7 και 29,4 μονάδες αντίστοιχα. Οι *εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων* υποχωρούν ελαφρά στην ΕΕ, αλλά βελτιώνονται κατά 3 μονάδες στην Ευρωζώνη, εξέλιξη ανάλογη με τις *εκτιμήσεις για την τρέχουσα εξέλιξη της ζήτησης*. Η ενίσχυση των *προβλέψεων της ζήτησης στο επόμενο τρίμηνο* στην ΕΕ αντισταθμίζει τη μείωση στα υπόλοιπα στοιχεία, ενώ στην Ευρωζώνη, η σχετική ανάκαμψη είναι ακόμη εντονότερη.

Διάγραμμα 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος Ε.Ε-27 και Ελλάδα
(1990-2010=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες σημειώνεται επιδείνωση του κλίματος σε σχέση με τον Μάρτιο. Από τα επτά μεγαλύτερα κράτη, το Ην. Βασίλειο κατέγραψε τη μεγαλύτερη πτώση (-5,1), ενώ ακολούθησαν η Ολλανδία (-2,0) και η Πολωνία (-1,3). Στην Ιταλία (-1,0), την Γερμανία (-0,9) και την Γαλλία (-0,8) η πτώση των σχετικών δεικτών είναι ηπιότερη. Ο δείκτης

οικονομικού κλίματος κινείται πάνω από τους αντίστοιχους μακροχρόνιους μέσους όρους του σε τρία από τα επτά αυτά κράτη, την Γερμανία, την Γαλλία και την Ολλανδία.

β) Ελλάδα: Περαιτέρω επιδείνωση του κλίματος

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος στην Ελλάδα υποχωρεί για δεύτερο κατά σειρά μήνα τον Απρίλιο και διαμορφώνεται στις 74,2 μονάδες (από 78,4 μονάδες). Η νέα πτώση εκπορεύεται από την επιδείνωση του κλίματος κυρίως σε Βιομηχανία και Λιανικό Εμπόριο, ενώ και στην πλευρά της ζήτησης σημειώνεται πτώση στην καταναλωτική εμπιστοσύνη. **Ο δείκτης οικονομικού κλίματος ουσιαστικά βρίσκεται στα περυσινά επίπεδα, γεγονός που υποδηλώνει ότι ένα χρόνο μετά την προσφυγή στον ευρωπαϊκό μηχανισμό στήριξης, οι προσδοκίες επιχειρήσεων και καταναλωτών δεν έχουν βελτιωθεί. Δεν έχουν διαμορφωθεί δηλαδή συνθήκες σταθεροποίησης της οικονομίας, καθώς η αβεβαιότητα για πλήθος παραμέτρων της οικονομικής πολιτικής εμμένει. Διστακτικότητα και αδράνεια χαρακτηρίζει το οικονομικό περιβάλλον, με αποτέλεσμα αφενός οι επιχειρηματικές προσδοκίες να είναι φτωχές, αφετέρου οι περισσότεροι καταναλωτές να δυσπιστούν απέναντι στη δυνατότητα ανάκαμψης της οικονομίας.** Αναλυτικότερα:

- στη **Βιομηχανία**, οι *προβλέψεις της παραγωγής* περιορίζονται, με το σχετικό δείκτη να είναι πλέον αρνητικός, ενώ έντονη είναι η πτώση που καταγράφεται και στις ήδη πολύ αρνητικές *εκτιμήσεις για το τρέχον επίπεδο της ζήτησης και των παραγγελιών*. Τέλος, οι *εκτιμήσεις για τα αποθέματα* αυξάνονται, υποδηλώνοντας διόγκωση.
- στις **Υπηρεσίες**, οι αρνητικές *εκτιμήσεις για το τρέχον επίπεδο εργασιών* περιορίζονται τον Απρίλιο, ενώ οι αντίστοιχες για *την τρέχουσα πορεία της ζήτησης* επιδεινώνονται οριακά, με τις *προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη πορεία της* να παραμένουν αμετάβλητες.
- στο **Λιανικό Εμπόριο**, σημαντική πτώση καταγράφουν οι *εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις*, η οποία είναι ακόμη βαθύτερη στις *προβλέψεις για την εξέλιξη των πωλήσεων το επόμενο τρίμηνο*. Τέλος, οι *εκτιμήσεις για τα αποθέματα* κινούνται προς τα πάνω, υποδηλώνοντας χαμηλότερη ρευστοποίηση.
- στις **Κατασκευές**, οι *εκτιμήσεις για το επίπεδο προγράμματος εργασιών* των επιχειρήσεων βελτιώνονται για δεύτερο μήνα, εξέλιξη που όμως αντισταθμίζεται από την πτώση στις *προβλέψεις για την απασχόληση* του τομέα, οι οποίες καταγράφουν τον Απρίλιο ιστορικά χαμηλό ρεκόρ.
- στην **Καταναλωτική Εμπιστοσύνη**, όλοι οι επιμέρους δείκτες καταγράφουν επιδείνωση: οι αρνητικές *προβλέψεις των νοικοκυριών για την οικονομική τους κατάσταση* περιορίζονται κατά 3 μονάδες, ενώ εντονότερη είναι η πτώση στις *προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας* και στην *πρόθεση για αποταμίευση στο επόμενο 12-μηνο*. Τέλος, οι ήδη έντονα δυσμενείς *προβλέψεις για την ανεργία στο επόμενο 12-μηνο* κινούνται οριακά ανοδικά, με το φόβο της ανεργίας να διατηρείται έντονος στους περισσότερους καταναλωτές.

B. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ - ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2011

1. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ: Μικρή κάμψη στις επιχειρηματικές προσδοκίες

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη **Βιομηχανία** τον Απρίλιο υποχωρεί ήπια και διαμορφώνεται στις 78,3 μονάδες από 80,5 μονάδες τον Μάρτιο, χαμηλότερα σε σχέση με τα αντίστοιχα περυσινά επίπεδα (80,6 μονάδες). **Παρά τις μικρές απώλειες, ο τομέας της Βιομηχανίας παραμένει σε τροχιά ανάκαμψης, καθώς ευνοείται από τις εξαγωγικές επιχειρήσεις που συμπεριλαμβάνονται στον τομέα. Οι προβλέψεις για την εξέλιξη των περισσότερων μεγεθών της βιομηχανίας βελτιώνονται τον Απρίλιο, αν και οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση δεν μεταβάλλονται.** Έτσι, οι *προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής* παραμένουν θετικές, παρόλο που οι *εκτιμήσεις για το τρέχον επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης* εξασθενούν, ενώ και οι *εκτιμήσεις για το επίπεδο των αποθεμάτων* υποδηλώνουν μικρή διόγκωση. Αναλυτικότερα:

α) Ο αρνητικός δείκτης του **επιπέδου παραγγελιών και ζήτησης** καταγράφει μικρή μείωση τον Απρίλιο στις -46 μονάδες (από -44), με τις μισές επιχειρήσεις του τομέα να αναφέρουν και πάλι ότι οι παραγγελίες τους βρίσκονται σε χαμηλά για την εποχή επίπεδα και μόλις 3% των επιχειρήσεων να δηλώνει το αντίθετο.

β) Μετά από τρεις μήνες ανοδικής πορείας, τον Απρίλιο οι **προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής τους προσεχείς 3-4 μήνες** διατηρούνται αμετάβλητες μεν, αλλά σε θετικά επίπεδα, στις +2 μονάδες. Μία στις πέντε επιχειρήσεις αναμένει άνοδο της παραγωγής της το επόμενο τρίμηνο. Στον αντίποδα, σχεδόν το ένα τέταρτο των επιχειρήσεων προβλέπει μείωση.

γ) Στα **αποθέματα έτοιμων προϊόντων** καταγράφεται ήπια κλιμάκωση στο σχετικό ισοζύγιο, το οποίο διαμορφώνεται στις +16 μονάδες (από +13). Το ένα τέταρτο των επιχειρήσεων του τομέα δηλώνει υψηλά για την εποχή αποθέματα, ενώ το 9% (από 11%) δηλώνει το αντίθετο.

δ) Σε αντίθεση με την εγχώρια ζήτηση, οι **εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση εξωτερικού** κινούνται θετικά τον Απρίλιο, με το σχετικό ισοζύγιο να παραμένει όμως αρνητικό, στις -17 μονάδες (από -20). Ένα 17% των επιχειρήσεων (από 14%) κρίνει ως υψηλά για την εποχή τα επίπεδα των παραγγελιών της, ενώ το διπλάσιο ποσοστό δηλώνει το αντίθετο.

ε) Ανοδικά κινούνται και οι **προβλέψεις για τις εξαγωγές τους προσεχείς μήνες**, με το σχετικό ισοζύγιο να κερδίζει επτά μονάδες και να διαμορφώνεται στις +21 μονάδες τον Απρίλιο, στην καλύτερη επίδοση των τελευταίων 2½ ετών. Το 34% των επιχειρήσεων (από 29%) αναμένει άνοδο των εξαγωγών του το επόμενο τρίμηνο και μόνο το 12% (από 15%) πτώση.

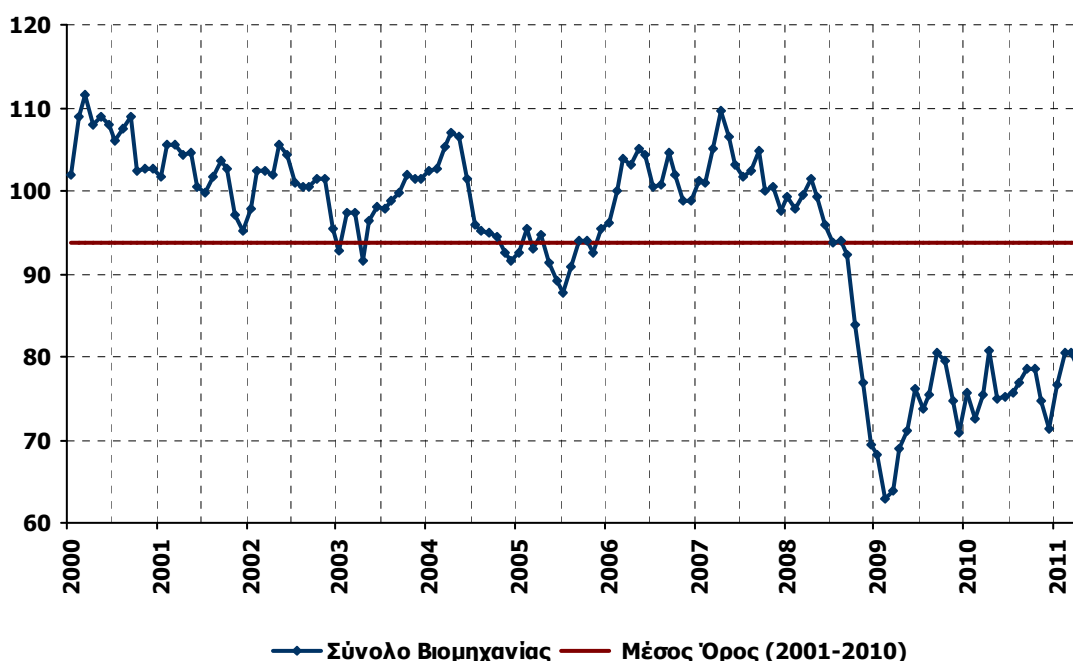
Πίνακας 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία

Βιομηχανία (1996-2006=100)		Μέσος όρος									
		Min	Max	2001-2010	2006	2007	2008	2009	2010		
		62,8 <i>Φεβ-09</i>	109,5 <i>Απρ-07</i>	93,7	101,5	102,8	91,9	72,1	75,8		
2010											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
75,8	72,6	75,3	80,6	74,9	75,3	75,8	76,9	78,4	78,5	74,6	71,3
2011											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
76,6	80,6	80,5	78,3								

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις προοπτικές για την παραγωγή, τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων και τις εκτιμήσεις για τη συνολική ζήτηση.

Πηγή: ΙΟΒΕ

Διάγραμμα 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία (1996-2006=100)

Πηγή: ΙΟΒΕ

στ) Ανοδικά για τέταρτο κατά σειρά μήνα κινούνται και οι **προβλέψεις για τις πωλήσεις τους προσεχείς μήνες**, με το σχετικό δείκτη να επανέρχεται σε θετικά επίπεδα μετά από ένα τετράμηνο αρνητικών επιδόσεων. Οι **εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις** παραμένουν όμως σε αρνητικά επίπεδα, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται εκ νέου στις -28 μονάδες.

ζ) Οι **μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής** διευρύνονται στους 4,4, που είναι η υψηλότερη τιμή τους από τον Νοέμβριο του 2009, ενώ το **ποσοστό χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού** διατηρείται στο 68,5%.

η) Μικρή επιδείνωση παρουσιάζουν οι **προβλέψεις για την απασχόληση**, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις -15 μονάδες (από -13) και το 17% των επιχειρήσεων να προβλέπει και πάλι πτώση της απασχόλησης το επόμενο διάστημα.

θ) Σε ότι αφορά τις **προβλέψεις για τις τιμές των προϊόντων**, το 14% (από 18%) των επιχειρήσεων, προβαίνει σε προβλέψεις ανόδου των τιμών και το 8% αναμένει μείωση.

ι) Στο ερώτημα τριμήνου για τις **νέες παραγγελίες** σημειώνεται υποχώρηση τον Απρίλιο σε σχέση με τον Ιανουάριο, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις -11 μονάδες (από -3) και να διπλασιάζεται στο 17% το ποσοστό εκείνων που αναφέρουν μείωση νέων παραγγελιών.

κ) Στο τριμηνιαίο ερώτημα ως προς τους **λόγους που παρεμποδίζουν την παραγωγική δραστηριότητα**, το ποσοστό των επιχειρήσεων που εκτιμά ότι δεν αντιμετωπίζει προσκόμματα στη λειτουργία του περιορίζεται στο 29% (από 43%), με το 53% των ερωτηθέντων να δηλώνει ως σημαντικότερο εμπόδιο την ανεπάρκεια ζήτησης και το 12% την ανεπάρκεια κεφαλαίων.

λ) Τέλος, ως προς τις τριμηνιαίες εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τη γεωγραφική κατεύθυνση των **εξαγωγών τους προσεχείς μήνες**, σημαντική ανάκαμψη σημειώνεται στις εξαγωγές προς την ΕΕ (+18 από +8 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο) και τον υπόλοιπο κόσμο, ενώ αντίθετα στις Βαλκανικές χώρες, το σχετικό ισοζύγιο περιορίζεται στις +4 μονάδες (από +18).

Στους επιμέρους κλάδους, καταγράφεται σταθερότητα στα Καταναλωτικά αγαθά και μικρή υποχώρηση στα Κεφαλαιουχικά και τα Ενδιάμεσα αγαθά. Αναλυτικότερα:

Αμετάβλητος για δεύτερο μήνα παραμένει ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα **Καταναλωτικά Αγαθά** στις 83,4 μονάδες, ελαφρώς υψηλότερα της αντίστοιχης περσινής επίδοσης (80,1 μονάδες). Από τα στοιχεία δραστηριότητας που συναποτελούν το δείκτη, η άμβλυνση των αρνητικών εκτιμήσεων για τα επίπεδα των παραγγελιών και της εγχώριας ζήτησης (στις -14 από -22 μονάδες) αντισταθμίζεται από την εξασθένηση των θετικών προβλέψεων για την πορεία της παραγωγής το επόμενο τρίμηνο (+5 από +10 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο). Τα αποθέματα παραμένουν στα ίδια επίπεδα εδώ και ένα τετράμηνο (στις +10 με +11 μονάδες ο δείκτης), ενώ στα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, οι δείκτες που σχετίζονται με τις εξαγωγικές επιδόσεις των επιχειρήσεων βελτιώνονται. Εννιά στις δέκα επιχειρήσεις του κλάδου αναμένουν σταθερότητα σε όρους απασχόλησης το επόμενο τρίμηνο, ενώ οι τιμές δεν αναμένεται να μεταβληθούν (στις +2 μονάδες από +6). Στα τριμηνιαία ερωτήματα, ήπια πτώση καταγράφεται στις νέες παραγγελίες (-8 από -2 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο), ενώ μόνο 38% δηλώνει ότι η δραστηριότητά του διεξάγεται απρόσκοπτα. Τέλος, σε σχέση με τη μέτρηση Ιανουαρίου σημειώνεται μεγάλη άνοδος στις εκτιμήσεις για τις εξαγωγές προς την ΕΕ (+22 από +5 μονάδες ο δείκτης), ενώ αντίθετα στις εκτιμήσεις σχετικά με τα Βαλκάνια και τις λοιπές χώρες καταγράφεται υποχώρηση, με τους σχετικούς δείκτες όμως να παραμένουν θετικοί.

Μετά την ανάκαμψη του προηγούμενου μήνα στις 67,3 μονάδες, ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα **Κεφαλαιουχικά Αγαθά** τον Απρίλιο υποχωρεί ελαφρά στις 64,3 μονάδες, χαμηλότερα έναντι της αντίστοιχης περσινής τιμής του (69,9 μονάδες). Οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες παραγγελίες και τη ζήτηση σημειώνουν ελαφρά άνοδο, χωρίς όμως να αλλάζουν την πολύ δυσμενή εικόνα (στις -60 από -63 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο). Η μικρή βελτίωση υπερ-

αντισταθμίζεται από τη διόρθωση στις προβλέψεις για την παραγωγή τους προσεχείς μήνες (στις -13 από -4 μονάδες ο δείκτης) και τις ενισχυμένες εκτιμήσεις υψηλών αποθεμάτων για την εποχή. Και σε αυτόν τον κλάδο όμως, οι εξαγωγικές επιδόσεις βελτιώνονται, αφού ανοδικά κινούνται οι τρέχουσες εκτιμήσεις για τις εξαγωγές και τη ζήτηση εξωτερικού, ενώ και οι προβλέψεις των εξαγωγών το επόμενο τρίμηνο εμφανίζονται πολύ αισιόδοξες, με επτά στις δέκα επιχειρήσεις να αναμένουν βελτίωση. Οι προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου ανακάμπτουν οριακά (-21 μονάδες ο σχετικός δείκτης), ενώ ως προς τις τιμές, οι αποπληθωριστικές προσδοκίες υπερσχύουν κατά 12 μονάδες των προσδοκιών ανόδου. Ως προς τα ερωτήματα τριμήνου, οι νέες παραγγελίες εμφανίζονται εξασθενημένες σε σχέση με τον Ιανουάριο, ενώ και πάλι η συντριπτική πλειονότητα των επιχειρήσεων (96%) αντιμετωπίζει προσκόμματα στη λειτουργία της, με το 67% να αναφέρει την ανεπάρκεια ζήτησης ως το βασικότερο πρόσκομμα. Τέλος, οι τριμηνιαίες εκτιμήσεις για τις εξαγωγικές επιδόσεις των επιχειρήσεων διορθώνουν τη μεγάλη άνοδο της προηγούμενης μέτρησης ως προς την ΕΕ και τα Βαλκάνια, ενώ αντίθετα ενισχύονται οι εκτιμήσεις των εξαγωγών προς τον υπόλοιπο κόσμο.

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Ενδιάμεσα Αγαθά** υποχωρούν ελαφρά και διαμορφώνονται στις 78,5 μονάδες, όμως γενικά το τελευταίο τετράμηνο έχουν σταθεροποιηθεί στην περιοχή των 80 μονάδων. Οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες παραγγελίες και τη ζήτηση επιδεινώνονται περαιτέρω (στις -51 από -43 μονάδες ο σχετικός δείκτης), ενώ και τα αποθέματα διογκώνονται (+17 από +12 μονάδες). Η επιδείνωση αυτή δεν αντισταθμίζεται από τη βελτίωση των προβλέψεων για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής, όπου το σχετικό ισοζύγιο σημειώνει την καλύτερη επίδοση του τελευταίου πενταμήνου (+4 μονάδες από -1 μονάδα). Από τους υπόλοιπους δείκτες, αντίθετα με τους άλλους κλάδους, οι τρέχουσες επιδόσεις των εξαγωγών παρουσιάζουν επιδείνωση, με τις προβλέψεις του επόμενου τριμήνου όμως να κερδίζουν έδαφος τον Απρίλιο σε σχέση με τον Μάρτιο. Ως προς την απασχόληση, ο σχετικός δείκτης των προβλέψεων παραμένει σταθερός στις -25 μονάδες εδώ και ένα τρίμηνο, ενώ οι πληθωριστικές προσδοκίες διατηρούνται και αυτόν το μήνα. Στα τριμηνιαία ερωτήματα, καταγράφεται πτώση σε σχέση με τη μέτρηση Ιανουαρίου στις εκτιμήσεις για τις νέες παραγγελίες, ενώ τρεις στις δέκα επιχειρήσεις αναφέρουν ότι η παραγωγική τους δραστηριότητα διεξάγεται απρόσκοπτα και το 63% θεωρεί την ανεπαρκή ζήτηση ως το βασικότερο εμπόδιο. Στο σκέλος των εκτιμήσεων για τις εξαγωγικές επιδόσεις των επιχειρήσεων, σημειώνεται βελτίωση ως προς τις αγορές της ΕΕ, αλλά έχουν επιδεινωθεί ως προς τις Βαλκανικές χώρες σε σχέση με την προηγούμενη μέτρηση.

2. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ: Υποτονική δραστηριότητα παρά τη μικρή ανάκαμψη

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές ενισχύεται ελαφρά τον Απρίλιο μετά την ιστορικά χαμηλή επίδοση του περασμένου μήνα και διαμορφώνεται στις 29,4 μονάδες (από 26,3 μονάδες). **Η μικρή αυτή άνοδος προέρχεται από την περιορισμένη αναθέρμανση των προβλέψεων για το επίπεδο εργασιών το επόμενο διάστημα στις Ιδιωτικές Κατασκευές, αφού στα Δημόσια Έργα, η κατασκευαστική δραστηριότητα παραμένει εξαιρετικά υποτονική.** Στο σύνολο του τομέα, οι *προβλέψεις για την απασχόληση* εξακολουθούν να υποδηλώνουν απώλειες θέσεων εργασίας, με το σχετικό δείκτη

να διατηρείται στις -68 μονάδες και τρεις στις τέσσερις επιχειρήσεις να αναμένουν και νέα υποχώρηση. Ο δείκτης των *προβλέψεων για το πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων*, μετά τα ιστορικά χαμηλά επίπεδα του Μαρτίου (-83 μονάδες), κερδίζει 8 μονάδες, χωρίς όμως να βελτιώνει τη συνολική εικόνα του τομέα. Από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία των εργασιών των επιχειρήσεων είναι εξίσου δυσμενείς, με το 73% των επιχειρήσεων να εκτιμά επιδείνωση σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο. Οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας περιορίζονται στους 12,9 (από 13,9), ενώ οι τιμές εξακολουθούν να υποχωρούν. Μόλις το 3% των επιχειρήσεων δηλώνει ότι η επιχειρηματική λειτουργία του διεξάγεται απρόσκοπτα, ενώ από τις υπόλοιπες επιχειρήσεις, το 46% θεωρεί ως σημαντικότερο εμπόδιο την ανεπαρκή χρηματοδότηση, το 43% τη χαμηλή ζήτηση και το 7%, προερχόμενο κατά κύριο λόγο από τις Κατασκευές Δημοσίων έργων, δηλώνει παράγοντες που συνδέονται με τη γενική οικονομική κατάσταση της χώρας και την ύφεση, τον έντονο ανταγωνισμό, τη γραφειοκρατία, την υψηλή φορολογία, τις μεγάλες εκπτώσεις, την αναστολή εργασιών και τη στάση πληρωμών, τη μείωση του ΠΔΕ, την καθυστέρηση του ΕΣΠΑ, τους ανεξόφλητους λογαριασμούς κ.α.

Στους επιμέρους κλάδους σημειώνονται τα ακόλουθα:

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Ιδιωτικές Κατασκευές** κινείται ελαφρώς ανοδικά για τρίτο συνεχή μήνα και διαμορφώνεται στις 49,4 μονάδες (από 38,2 μονάδες), πολύ χαμηλότερα όμως της αντίστοιχης περσινής τιμής του (63,2 μονάδες). Η άνοδος αυτή εκπορεύεται από τις Κατασκευές Λοιπών Ιδιωτικών Κτιρίων, αφού οι επιχειρηματικές προσδοκίες στις Κατασκευές Κατοικιών επιδεινώνονται για δεύτερο κατά σειρά μήνα, με το καθολικό 94% των επιχειρήσεων να προβλέπει πτώση στο επίπεδο του προγράμματος εργασιών του. Οι δυσμενείς προβλέψεις για την απασχόληση εντείνονται (στις -48 από -42 μονάδες ο σχετικός δείκτης), ενώ οι έντονα αρνητικές προβλέψεις για το επίπεδο προγράμματος εργασιών κερδίζουν έδαφος και διαμορφώνονται στις -51 μονάδες (από -70). Από τα υπόλοιπα στοιχεία, νέα επιδείνωση σημειώνει ο δείκτης των εκτιμήσεων για την τρέχουσα πορεία των εργασιών, αφού μαζικά πλέον οι επιχειρήσεις του κλάδου (82% από 73%) δηλώνουν την απογοήτευσή τους. Οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας είναι μόλις 5,6, ενώ ως προς τις τιμές, καμία επιχείρηση για έκτο μήνα δεν προβλέπει άνοδο και το 57% αναμένει νέα πτώση εντός του επόμενου τριμήνου. Τέλος, το ποσοστό των επιχειρήσεων που δεν αναφέρει εμπόδια στην επιχειρηματική λειτουργία του παραμένει εξαιρετικά χαμηλό, στο 2-3% το τελευταίο τρίμηνο, με το 74% να αποδίδει τα προβλήματα της δραστηριότητας του κλάδου στη χαμηλή ζήτηση και το 21% στην ανεπαρκή χρηματοδότηση.

Αμετάβλητες από τα ιστορικά χαμηλά επίπεδα του Μαρτίου παραμένουν οι επιχειρηματικές προσδοκίες στις **Κατασκευές Δημοσίων Έργων** τον Απρίλιο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 18,1 μονάδες. Ομόφωνα σχεδόν (93%) οι επιχειρήσεις του τομέα προβλέπουν περαιτέρω μείωση στο επίπεδο προγράμματος των εργασιών τους το επόμενο διάστημα, ενώ εξίσου δυσμενείς είναι και οι προβλέψεις για την απασχόληση, με το 84% να αναμένει περαιτέρω συρρίκνωση των θέσεων εργασίας. Η εικόνα είναι ανάλογη και στους υπόλοιπους δείκτες δραστηριότητας, παρά τη μικρή άνοδο των επτά μονάδων που παρουσιάζουν οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία των εργασιών των επιχειρήσεων (στις -63

μονάδες ο σχετικός δείκτης). Οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας περιορίζονται στους 16,6 (από 17,7), παραμένουν όμως σε αυτό το σχετικά υψηλό επίπεδο λόγω των παρατεταμένων ανειλημμένων έργων. Τέλος, το ποσοστό των επιχειρήσεων που δεν αναφέρει εμπόδια στη λειτουργία του διαμορφώνεται εδώ και ένα επτάμηνο στο 3-4%. Από τις υπόλοιπες επιχειρήσεις, τρεις στις πέντε δηλώνουν ότι η επιχειρηματική τους λειτουργία παρεμποδίζεται λόγω χαμηλής χρηματοδότησης, ενώ αυξάνεται στο 28% (από 19%) το ποσοστό εκείνων που κρίνουν τη χαμηλή ζήτηση ως κύριο εμπόδιο, με τους συστημικούς παράγοντες να θεωρούνται υπεύθυνοι από ένα 8% (έναντι 19% τον προηγούμενο μήνα).

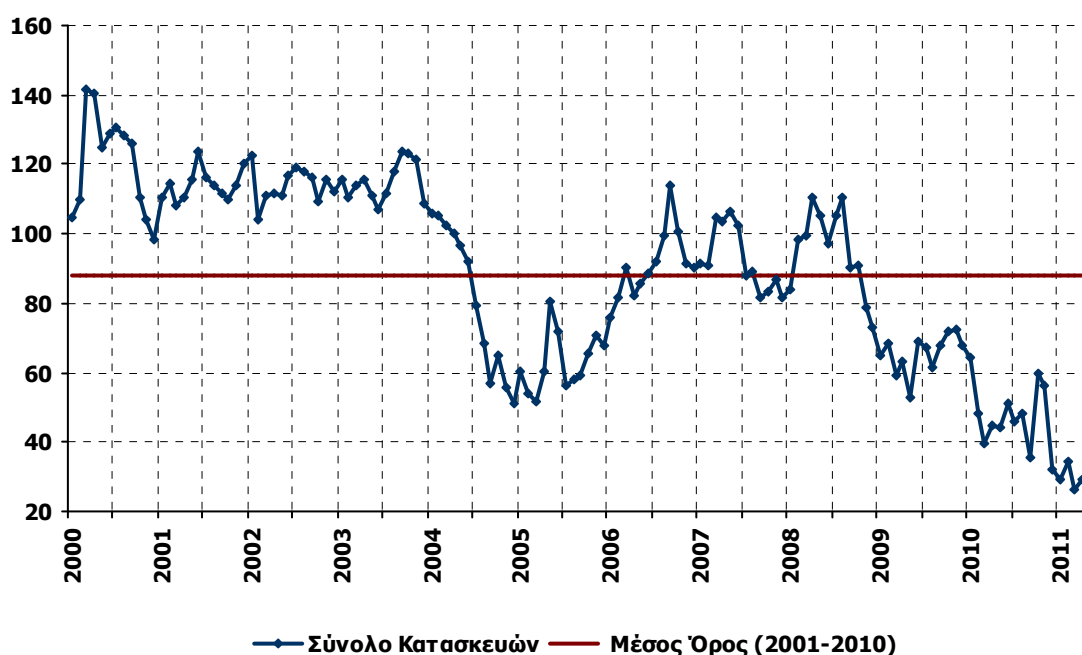
Πίνακας 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές

Κατασκευές (1996-2006=100)			Μέσος όρος								
	Min	Max	2001-2010	2006	2007	2008	2009	2010			
	26,3 Μαρτ-11	123,8 Σεπ-03	87,9	91,1	92,5	95,3	65,5	47,4			
2010											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
64,1	48,5	39,7	44,6	44,0	51,1	46,1	48,0	35,5	59,7	56,1	32,2
2011											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
29,1	34,6	26,3	29,4								

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις για το πρόγραμμα των εργασιών και τις προβλέψεις για την απασχόληση.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

3. ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ: *Μικρή εξασθένηση των επιχειρηματικών προσδοκιών*

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο **Λιανικό Εμπόριο** υποχωρεί τον Απρίλιο, μετά από τέσσερις μήνες μικρής ανόδου και διαμορφώνεται στις 62 μονάδες (από 66,7 μονάδες), σε ελαφρώς χαμηλότερο επίπεδο σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή επίδοση (64 μονάδες). **Η εικόνα στους επιμέρους κλάδους είναι πάντως μικτή, με τις προσδοκίες να διατηρούν την ανοδική τους τροχιά σε Υφάσματα – Ένδυση – Υπόδηση και στα Είδη Οικιακού Εξοπλισμού, αλλά να εξασθενούν σε άλλους κλάδους.** Από τα στοιχεία που συναποτελούν το συνολικό δείκτη, όλα επιδεινώνονται τον Απρίλιο: οι *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις* χάνουν 8 μονάδες και το σχετικό ισοζύγιο διαμορφώνεται στις -51 μονάδες, καθώς το 65% των επιχειρήσεων εκτιμά πτώση στις πωλήσεις του. Δυσμενέστερες – αν και γενικά λιγότερο απαισιόδοξες σε σχέση με τις τρέχουσες αποτιμήσεις - είναι και οι *προβλέψεις για τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές των πωλήσεων*, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -28 μονάδες (από -23) και μόλις το 15% (από 18%) να αναμένει άνοδό τους το επόμενο διάστημα. Ο δείκτης των *εκτιμήσεων για τα αποθέματα* ενισχύεται ελαφρά, με την ευρεία πλειονότητα των επιχειρήσεων να τα εκτιμά πάντως ως κανονικά για την εποχή. Από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, σταθερές παραμένουν οι προβλέψεις για τις παραγγελίες προς προμηθευτές, οι οποίες όμως κυμαίνονται σε πολύ χαμηλά επίπεδα, αφού σχεδόν οι μισές επιχειρήσεις κάνουν λόγο για πτώση τους. Αμετάβλητες είναι και οι προοπτικές για την απασχόληση του τομέα, όπου σχεδόν καμία επιχείρηση δεν αναμένει άνοδο. Τέλος, ως προς τις τιμές, οι προβλέψεις αποκλιμάκωσης για το επόμενο διάστημα παραμένουν, με το 37% να αναμένει και νέα πτώση.

Οι εξελίξεις σε επιμέρους κλάδους του Λιανικού εμπορίου είναι οι εξής:

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα **Τρόφιμα – Ποτά – Καπνός** περιορίζεται στις 79,3 μονάδες τον Απρίλιο (από 84,8 μονάδες), επίδοση που είναι όμως υψηλότερη από την αντίστοιχη περσινή (69,7 μονάδες). Είναι κυρίως οι εκτιμήσεις και οι προβλέψεις των πωλήσεων του κλάδου που πιέζουν τις προσδοκίες προς τα κάτω. Συγκεκριμένα, το ισοζύγιο των εκτιμήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις χάνει 13 μονάδες και διαμορφώνεται στις -20, στη χειρότερη μέχρι στιγμής φετινή επίδοση, ενώ το 43% (από 34%) προβλέπει και στο άμεσο μέλλον χαμηλότερες πωλήσεις. Στα αποθέματα, το ένα τέταρτο των επιχειρήσεων δηλώνει ότι αυτά είναι χαμηλά για την εποχή. Παρά τις χαμηλότερες πωλήσεις, ο δείκτης των προβλέψεων των παραγγελιών προς προμηθευτές το επόμενο τρίμηνο κερδίζει 10 μονάδες, όμως παραμένει αρνητικός, στις -20 μονάδες, ενώ σε σχέση με την απασχόληση κλάδου, ομόφωνα και πάλι οι επιχειρήσεις αναμένουν σταθερότητα. Πτώση αναμένεται τέλος στις τιμές κατά το επόμενο τρίμηνο.

Ελαφρώς ανοδικά κινούνται για τέταρτο κατά σειρά μήνα οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Υφάσματα – Ένδυση – Υπόδηση**, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 76,3 μονάδες (από 74,3 μονάδες), στην καλύτερη επίδοση από τον περσινό Απρίλιο (82,6 μονάδες). Η ανάκαμψη του δείκτη εκπορεύεται από τις λιγότερο αρνητικές προβλέψεις για τις βραχυπρόθεσμες πωλήσεις του κλάδου, όπου το σχετικό ισοζύγιο κερδίζει 8 μονάδες και διαμορφώνεται στις -19, που είναι και το καλύτερο επίπεδο του το τελευταίο οκτάμηνο. Οι

Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας IOBE (DG ECFIN)
Απρίλιος 2011

εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις του κλάδου, αλλά και εκείνες των αποθεμάτων σημειώνουν οριακές μεταβολές (στις -45 και +5 μονάδες οι σχετικοί δείκτες αντίστοιχα). Προχωρώντας στα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, καταγράφεται μικρή αποκλιμάκωση για δεύτερο μήνα των αρνητικών προβλέψεων ως προς τις παραγγελίες προς προμηθευτές το επόμενο τρίμηνο (στις -30 από -33 μονάδες ο σχετικός δείκτης). Αλλά και ως προς την απασχόληση του κλάδου, οι σχετικές προβλέψεις γίνονται ελαφρώς λιγότερο δυσσίωνες, με το ένα τέταρτο των επιχειρήσεων να αναμένει μείωση και μόλις το 2% άνοδο. Ως προς τις τιμές, καμία επιχείρηση (από 8%) δεν προβλέπει κλιμάκωσή τους, ενώ αντίθετα το 32% (από 30%) αναμένει πτώση τους το επόμενο τρίμηνο.

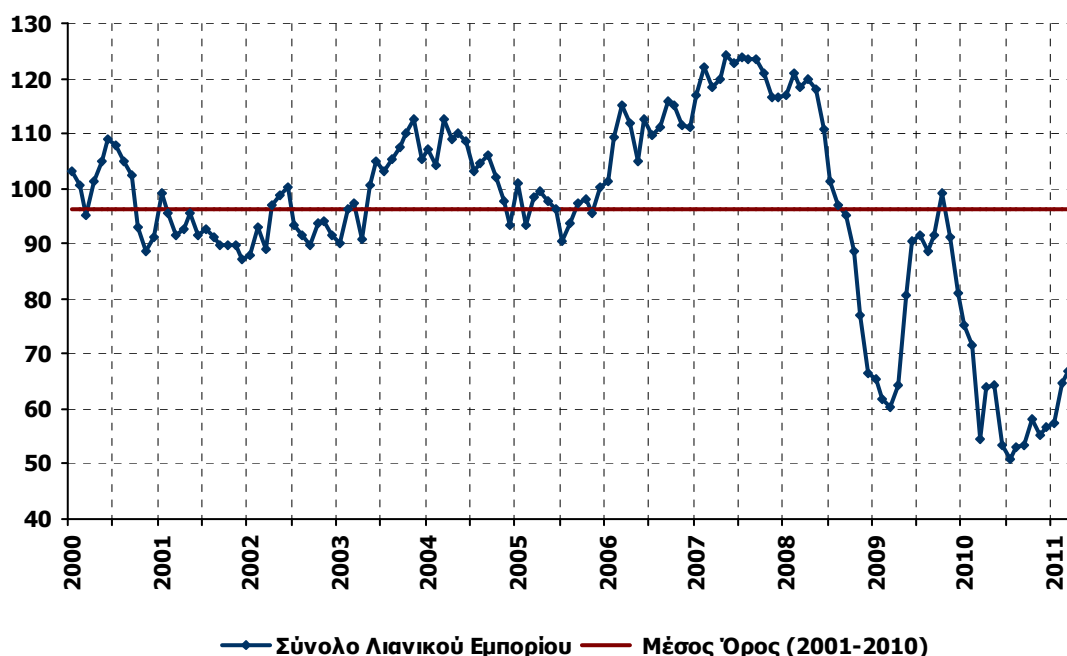
Πίνακας 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο

					Μέσος όρος							
Λιανικό Εμπόριο (1996-2006=100)					Min	Max	2001-2010	2007	2008	2009	2009	2010
					50,8	124,3	96,3	120,8	102,5	80,7	80,5	59,2
					Ιουλ-10	Μαι-07						
2010												
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ	
75,3	71,6	54,5	64,0	64,3	53,3	50,8	53,2	53,4	58,2	55,3	56,6	
2011												
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ	
57,5	64,8	66,7	62,0									

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις και προβλέψεις για τις πωλήσεις και το ύψος των αποθεμάτων.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Οριακή βελτίωση σημειώνουν οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Είδη Οικιακού Εξοπλισμού** τον Απρίλιο, όπου ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται στις 50,4 μονάδες, ελαφρώς κατώτερα από την αντίστοιχη περσινή τιμή του (55,9 μονάδες). Η άνοδος εκπορεύεται από το Λοιπό

οικιακό εξοπλισμό, εκτός Ηλεκτρικών συσκευών, στις οποίες οι σχετικές προσδοκίες περιορίζονται. Οι εξελίξεις στα κύρια στοιχεία δραστηριότητας είναι μικτές: ενώ διευρύνεται το έντονα αρνητικό ισοζύγιο στις εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις (στις -73 μονάδες από -66) και εντείνονται οι εκτιμήσεις για διόγκωση των αποθεμάτων, από την άλλη πλευρά, το αρνητικό ισοζύγιο των προβλέψεων για τις βραχυπρόθεσμες πωλήσεις αμβλύνεται σημαντικά, αντισταθμίζοντας τις αρνητικές μεταβολές των άλλων δύο δεικτών. Λιγότερο πτωτικά αναμένεται να κινηθούν και οι παραγγελίες προς προμηθευτές το επόμενο τρίμηνο, παραμένοντας όμως εξαιρετικά δυσμενείς, αφού πάνω από τις μισές επιχειρήσεις αναμένουν μειωμένες παραγγελίες. Ως προς την απασχόληση, δύο στους τρεις προβλέπουν μείωσή της το επόμενο διάστημα, ενώ οι τιμές υποχωρούν σταθερά.

Πτώση 7 μονάδων σημειώνουν οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Οχήματα – Ανταλλακτικά**, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 59,6 μονάδες, επίδοση ελαφρώς ανώτερη της αντίστοιχης περσινής (53,4 μονάδες). Το μέτρο της απόσυρσης δεν φαίνεται να έχει τη δυναμική που αναμενόταν, με αποτέλεσμα οι πολύ ευοίωνες αρχικά προσδοκίες να διαψεύδονται, τουλάχιστον για την ώρα. Με εξαίρεση τις εκτιμήσεις για τα αποθέματα, όπου το σχετικό ισοζύγιο περιορίζεται κατά 9 μονάδες (στις +34), οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις, αλλά πολύ περισσότερο οι προβλέψεις για τις πωλήσεις του επόμενου τριμήνου κινούνται πτωτικά, με τους σχετικούς δείκτες να διαμορφώνονται στις -61 και -20 μονάδες αντίστοιχα (από -53 και +3). Καθοδική είναι και πορεία στις προβλέψεις για τις παραγγελίες προς προμηθευτές, όπου καμία επιχείρηση δεν αναμένει άνοδο (από 5%) και το 44% (από 38%) προβλέπει πτώση. Οι αρνητικές προοπτικές της απασχόλησης του κλάδου εντείνονται, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στην χαμηλότερη επίδοση του έτους (-63 μονάδες από -49), ενώ ως προς τις τιμές, διευρύνονται περαιτέρω οι αποπληθωριστικές προσδοκίες των επιχειρήσεων, καθώς οι προσφορές τους συνεχίζονται.

Πτωτικά κινείται ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα **Πολυκαταστήματα**, ο οποίος διαμορφώνεται στις 76,8 μονάδες (από 82,7 μονάδες), επίδοση πολύ χαμηλότερη της αντίστοιχης περσινής (101,3 μονάδες). Έντονη είναι η άμβλυση των αρνητικών εκτιμήσεων των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις τους, διορθώνοντας την επιδείνωση του περασμένου μήνα (στις -18 από -34 μονάδες ο σχετικός δείκτης). Τα αποθέματα είναι γενικά χαμηλότερα από τα φυσιολογικά για την εποχή, ενώ οι πολύ δυσοίονες προβλέψεις για τις βραχυπρόθεσμες πωλήσεις εξασθενούν αρκετά, αλλά παραμένουν αρνητικές (στις -20 μονάδες ο δείκτης). Πτωτική είναι και η πορεία των προβλέψεων των παραγγελιών προς προμηθευτές το επόμενο διάστημα, όπου μία στις πέντε επιχειρήσεις αναμένει άνοδο, αλλά διπλάσιες προβλέπουν μείωση. Οι προβλέψεις της απασχόλησης του κλάδου παραμένουν στα ίδια σχεδόν επίπεδα, με το συντριπτικό 92% να αναμένει σταθερότητα, ενώ τέλος, ως οι προβλέψεις για τις τιμές δείχνουν σταθερά πτώση.

4. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ: *Μικρή βελτίωση του κλίματος*

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Υπηρεσίες** βελτιώνεται ελαφρά για δεύτερο κατά σειρά μήνα και διαμορφώνεται στις 62,9 μονάδες (από 59,2 μονάδες), στα περυσινά περίπου επίπεδα (64,1 μονάδες). **Όλα τα στοιχεία δραστηριότητας που συνδιαμορφώνουν το δείκτη βελτιώνονται, αν και παραμένουν σε αρνητικά επίπεδα, υποδηλώνοντας κάμψη της δραστηριότητας.** Αναλυτικότερα, οι αρνητικές *προβλέψεις για τη ζήτηση το επόμενο τρίμηνο* περιορίζονται περαιτέρω τον Απρίλιο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -12 μονάδες (από -18), ενώ βελτίωση καταγράφεται και στις *εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση*, αν και ήπια (στις -30 από -33 μονάδες ο σχετικός δείκτης). Σε ανοδική τροχιά παραμένουν και οι *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους*, με το 12% (από 9%) να κρίνει ως ικανοποιητική τη ζήτηση και το 35% (από 37%) ως μειωμένη. Όμως οι προβλέψεις για την απασχόληση διατηρούνται δυσοίωνες, με το σχετικό δείκτη στις -21 μονάδες, ενώ ως προς την εξέλιξη των τιμών, εξασθενούν ελαφρά οι έντονα αποπληθωριστικές προσδοκίες των επιχειρήσεων, (στις -13 μονάδες ο δείκτης). Τέλος, για τρίτο συνεχή μήνα, μία στις τέσσερις επιχειρήσεις δηλώνει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, ενώ δύο στις πέντε αναφέρουν την ανεπάρκεια ζήτησης ως βασικότερο εμπόδιο στη λειτουργία τους, το 17% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και το 15% παράγοντες που συνδέονται κυρίως με τη γενική οικονομική κατάσταση και την ύφεση, την ανεπάρκεια του κράτους και τη γραφειοκρατία, την καθυστέρηση εισπράξεων του δημοσίου, την υψηλή φορολογία, το υψηλό κόστος λειτουργίας, τις μεγάλες ασφαλιστικές εισφορές, τις απεργιακές κινητοποιήσεις κ.α.

Σε επίπεδο βασικών κλάδων των Υπηρεσιών επισημαίνονται τα εξής:

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Ξενοδοχεία – Εστιατόρια** βελτιώνεται τον Απρίλιο και διαμορφώνεται στις 74,3 μονάδες (από 69,0), χαμηλότερα πάντως σε σχέση με την ίδια περίοδο πέρυσι (80,3 μονάδες). Όλα τα στοιχεία δραστηριότητας που συναποτελούν το δείκτη βελτιώνονται: οι προβλέψεις για τη ζήτηση του επόμενου τριμήνου βελτιώνονται για πέμπτο κατά σειρά μήνα, με το σχετικό ισοζύγιο να είναι θετικό, στις +10 μονάδες. Οι αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων και την τρέχουσα ζήτηση αμβλύνονται ελαφρά, με τους σχετικούς δείκτες να διαμορφώνονται αμφότεροι περίξ των -32 μονάδων. Ως προς τις προβλέψεις της απασχόλησης, το σχετικό ισοζύγιο παραμένει αρνητικό (-15 μονάδες), ενώ σε σχέση με τις τιμές, τρεις στις δέκα επιχειρήσεις αναμένουν υποχώρηση και μόλις το 6% αναμένει άνοδο. Τέλος, το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνει ότι δεν αντιμετωπίζει εμπόδια στη λειτουργία του υπερδιπλασιάζεται τον Απρίλιο στο 28%, με το 46% να κρίνει ως βασικότερο πρόσκομμα την ανεπάρκεια ζήτησης, το 10% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και το 14% τρέχοντες συγκυριακούς και θεσμικούς παράγοντες.

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Τουριστικά Πρακτορεία** διορθώνει την έντονη άνοδο του Μαρτίου και διαμορφώνεται στις 72,8 μονάδες (από 81 μονάδες), που είναι και το υψηλότερο επίπεδο του τελευταίου έτους, ελάχιστα χαμηλότερα της περσινής αντίστοιχης περιόδου (75,9 μονάδες). Οι αρνητικές εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων ενισχύονται τον Απρίλιο, με αποτέλεσμα ο σχετικός δείκτης να

Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας IOBE (DG ECFIN)
Απρίλιος 2011

διαμορφώνεται στις -33 μονάδες (από -18). Το ίδιο συμβαίνει και με τις αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση (στις -39 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο) αλλά και τη ζήτηση στο επόμενο τρίμηνο (στις -6 μονάδες ο δείκτης). Οι προβλέψεις για την απασχόληση επιδεινώνονται στα επίπεδα του Φεβρουαρίου (στις -33 μονάδες από -41 ο σχετικός δείκτης), ενώ σε σχέση με τις τιμές, το 22% των επιχειρήσεων αναμένει πτώση τους. Τέλος, το ποσοστό των επιχειρήσεων που αναφέρει ότι δεν παρεμποδίζεται η δραστηριότητά του παραμένει στο 11-13% το τελευταίο τρίμηνο, με το 43% να αναφέρει την ανεπάρκεια ζήτησης ως σημαντικότερο εμπόδιο στη λειτουργία του, το 18% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και το 24% τη γενικότερη οικονομική κατάσταση και την κρίση.

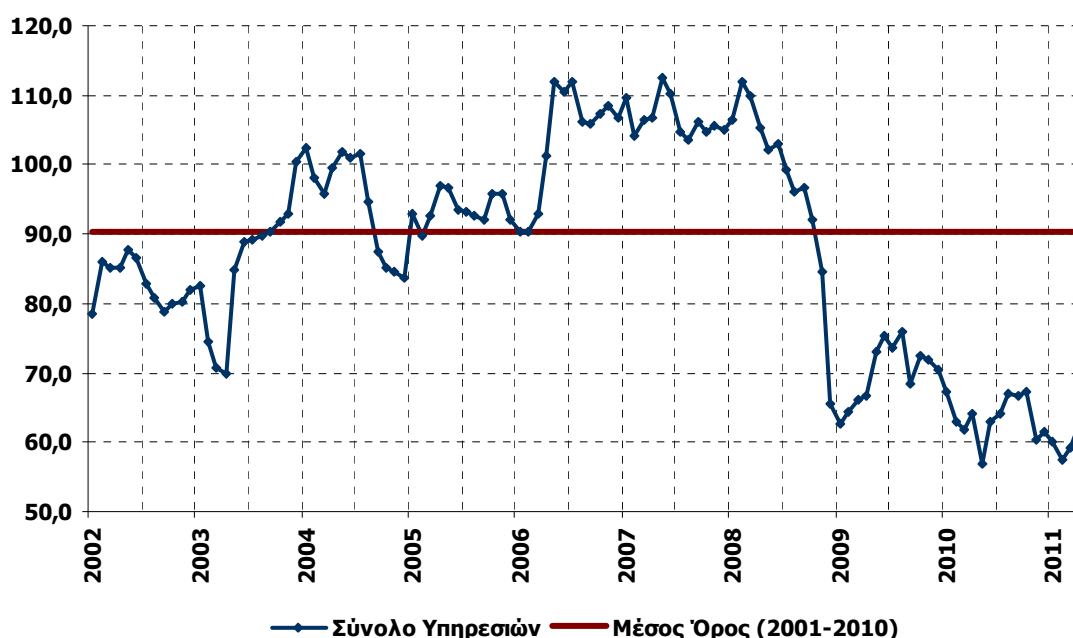
Πίνακας 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες

					Μέσοι όροι							
Υπηρεσίες (1998-2006=100)					Min	Max	2001-2010	2006	2007	2008	2009	2010
									56,8	122,5	90,4	103,7
				<i>Μάρ-10</i>	<i>3^ο τριμ 01</i>							
2010												
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ	
67,2	63,1	61,7	64,1	56,8	63,1	64,1	67,0	66,7	67,4	60,3	61,5	
2011												
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ	
60,1	57,5	59,2	62,9									

Σημειώσεις: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση την κατάσταση της επιχείρησης, καθώς και τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για την πορεία της ζήτησης.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες
(1998-2006=100)

Πηγή: IOBE

Άνοδο 10 μονάδων σημειώνει ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Διάφορες Επιχειρηματικές Δραστηριότητες** τον Απρίλιο και διαμορφώνεται στις 58,4 μονάδες, ελαφρώς χαμηλότερα της αντίστοιχης περσινής επίδοσης (60,9 μονάδες). Όλα τα επιμέρους

στοιχεία δραστηριότητας των επιχειρήσεων βελτιώνονται, αλλά είναι κυρίως οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα ζήτηση και οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη πορεία της που ωθούν το δείκτη προς τα πάνω, αφού οι σχετικοί δείκτες κερδίζουν 20 και 17 μονάδες αντίστοιχα τον Απρίλιο (στις -17 και -20 αντίστοιχα οι σχετικοί δείκτες). Βελτίωση, ήπια όμως, καταγράφεται και στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων, με το σχετικό δείκτη να παραμένει πολύ χαμηλά, στις -35 μονάδες. Οι αρνητικές προβλέψεις για την απασχόληση αμβλύνονται κατά 9 μονάδες, ενώ ως προς τις τιμές, το 27% αναμένει υποχώρηση και μόλις το 1% άνοδο το επόμενο διάστημα. Τέλος, περιορίζεται ελαφρά, στο 27% (από 33%), το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν απρόσκοπτη λειτουργία, με το 34% να δηλώνει την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης ως βασικότερο εμπόδιο στην ομαλή λειτουργία του και το 30% τη χαμηλή ζήτηση.

Μετά από ένα δίμηνο ανάκαμψης, οι επιχειρηματικές προσδοκίες στους **Ενδιάμεσους Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς** (δεν περιλαμβάνονται οι Τράπεζες) εξασθενούν, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται τον Απρίλιο στις 75,3 μονάδες (από 81,1 μονάδες), ελαφρώς ανώτερα σε σχέση με τα αντίστοιχα περσινά επίπεδα (73,7 μονάδες). Η μείωση είναι καθολική στα στοιχεία που συνθέτουν το δείκτη: οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα κατάστασή τους περιορίζονται κατά το ήμισυ, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις +13 μονάδες, ενώ ελαφρά μείωση σημειώνεται και στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση (στις -11 από -7 μονάδες ο σχετικός δείκτης), αλλά και στις προβλέψεις για την άμεση εξέλιξή της. Την έντονη άνοδο στις προβλέψεις της απασχόλησης του κλάδου του περασμένου μήνα διαδέχεται τον Απρίλιο πτώση ίδιας έκτασης, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις -21 μονάδες (από -3). Στις προβλέψεις για τις τιμές κυριαρχούν οι προβλέψεις ανόδου τις οποίες διατηρεί μία στις τέσσερις επιχειρήσεις, ενώ τέλος, το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν απρόσκοπτη λειτουργία αυξάνεται σημαντικά στο 33% (από 18%), με δύο στις πέντε επιχειρήσεις να αναφέρουν τη χαμηλή ζήτηση ως βασικότερο εμπόδιο, το 10% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και το 15% τη δυσμενή οικονομική συγκυρία.

Οριακή άνοδο σημειώνουν τον Απρίλιο οι επιχειρηματικές προσδοκίες στις **Υπηρεσίες Πληροφορικής και Ανάπτυξης Λογισμικού**, με το σχετικό δείκτη να κινείται στις 46,2 μονάδες, ελαφρώς υψηλότερα από την αντίστοιχη περσινή τιμή του (40,9 μονάδες). Από τα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας, καθοδικά κινούνται οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους, με το 42% (από 35%) να δηλώνει απογοητευμένο, ενώ και στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση υπερτερούν κατά 42 μονάδες εκείνοι που την κρίνουν ως χαμηλή (από -37). Αντίθετα, η άνοδος στις προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση, όπου διπλασιάζεται στο 14% το ποσοστό των επιχειρήσεων που αναμένουν άνοδό της, αντισταθμίζει τελικά το αρνητικό αποτέλεσμα και δίνει θετική ώθηση στο συνολικό δείκτη. Σε σχέση με τις προβλέψεις της απασχόλησης του κλάδου, τρεις στις δέκα επιχειρήσεις (από 37%) προβλέπουν μείωση, ενώ μόλις το 2% αναμένει άνοδο. Ως προς τις τιμές, το σχετικό ισοζύγιο παραμένει έντονα αρνητικό, αν και αμβλύνεται κατά 12 μονάδες, στις -23. Τέλος, ένα 22-24% των επιχειρήσεων το τελευταίο τρίμηνο δηλώνει απρόσκοπτη λειτουργία, με το 35% να κρίνει την ανεπάρκεια ζήτησης ως το σημαντικότερο εμπόδιο στη λειτουργία του, το 25% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και ένα 12% τους λοιπούς παράγοντες – προϊόντα της δύσκολης περιόδου που διανύει η χώρα.

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ: Απρίλιος 2011

Υποχώρηση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης, μετά από ένα τρίμηνο ανοδικής πορείας, υποχωρεί τον Απρίλιο και διαμορφώνεται στις -70 μονάδες (από -66,2 μονάδες). Οι προσδοκίες των καταναλωτών, έναν χρόνο μετά την προσφυγή στο μηχανισμό στήριξης έχουν επιδεινωθεί, καθώς η αβεβαιότητα για παραμέτρους της οικονομικής πολιτικής που αγγίζουν την καθημερινότητά τους εμμένει και χαρακτηρίζει το γενικότερο οικονομικό περιβάλλον. Αποτέλεσμα είναι η ευρεία πλειονότητα των καταναλωτών να δυσπιστεί απέναντι στη δυνατότητα ανάκαμψης της οικονομίας. Οι Έλληνες καταναλωτές διατηρούν σταθερά, για περισσότερο από έναν χρόνο πλέον, την πρωτιά της απαισιοδοξίας, ενώ ακολουθούν, με διαφορά όμως άνω των 25 μονάδων, η Ρουμανία και η Πορτογαλία. Οι μέσοι ευρωπαϊκοί δείκτες περιορίζονται οριακά στην ΕΕ και την Ευρωζώνη και διαμορφώνονται αντίστοιχα στις -13,9 και -11,6 μονάδες, ενώ από τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, επτά (Δανία, Γερμανία, Λουξεμβούργο, Ολλανδία, Αυστρία, Φινλανδία, Σουηδία) παρουσιάζουν τον Μάρτιο θετικούς δείκτες καταναλωτικής εμπιστοσύνης. Αναλυτικότερα:

■ Δυσμενέστερες οι προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών

Οι προβλέψεις των Ελλήνων καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους προσεχείς 12 μήνες υποχωρούν κατά 3,5 μονάδες τον Απρίλιο και ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται στις -58,4 μονάδες, στη χειρότερη επίδοση του τελευταίου τριμήνου. Το ποσοστό των Ελλήνων καταναλωτών που κρίνει ότι το επόμενο διάστημα η οικονομική του κατάσταση θα επιδεινωθεί ελαφρά ή αισθητά αυξάνεται στο 77% (από 69%), ενώ μειώνεται στο 5% (από 7%) το ποσοστό εκείνων που αναμένουν ελαφρά ή αισθητή βελτίωση. Οι σχετικοί δείκτες της ΕΕ και της Ευρωζώνης περιορίζονται στις -8,8 και -7,3 μονάδες.

■ Επιδείνωση των προβλέψεων για την οικονομική κατάσταση της χώρας

Οι προβλέψεις των νοικοκυριών για την οικονομική κατάσταση της χώρας τους το προσεχές 12-μηνο επιδεινώνονται επίσης τον Απρίλιο, μετά από ένα τρίμηνο ήπιας βελτίωσης και διαμορφώνονται στις -71,6 μονάδες (από -65). Τέσσερις στους πέντε καταναλωτές προβλέπουν μικρή ή μεγάλη επιδείνωση, ενώ το ποσοστό εκείνων που αναμένει ελαφρά ή αισθητή βελτίωση περιορίζεται στο 6% (από 8%). Οι σχετικοί δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη επιδεινώνονται σημαντικά, στις -17,8 και -14,4 μονάδες αντίστοιχα.

■ Περαιτέρω υποχώρηση της πρόθεσης για αποταμίευση

Πτώση για δεύτερο κατά σειρά μήνα καταγράφεται στην πρόθεση για αποταμίευση τους προσεχείς 12 μήνες, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -64,7 μονάδες (από -60,2), στη δυσμενέστερη επίδοση του τελευταίου τετραμήνου. Οι Έλληνες καταναλωτές, σε ποσοστό 68% (από 62%) δεν θεωρούν καθόλου πιθανή την αποταμίευση το επόμενο 12μηνο, ενώ το 16% το τελευταίο δίμηνο (από 18%) τη θεωρεί αρκετά ή πολύ πιθανή. Οι σχετικοί δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη περιορίζονται οριακά, στις -6,2 και -8,1 μονάδες αντίστοιχα.

■ **Κλιμακώνεται η ανασφάλεια για την ανεργία**

Οι προβλέψεις των καταναλωτών για την εξέλιξη της ανεργίας τους προσεχείς 12 μήνες βαίνουν ελαφρώς δυσμενέστερες τον Απρίλιο, με το σχετικό δείκτη να κινείται στις +85,2 μονάδες. Το συντριπτικό 93% των νοικοκυριών αναμένει ελαφρά ή αισθητή αύξηση της ανεργίας εντός 12μήνου, όταν οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη υποχωρούν εκ νέου, στις +22,9 και +16,6 μονάδες.

■ **Οριακή άνοδος της πρόθεσης για μείζονες αγορές**

Η πρόθεση των καταναλωτών για σημαντικές αγορές τους προσεχείς 12 μήνες (επίπλων, ηλεκτρικών συσκευών, κ.λπ.) καταγράφει οριακή άνοδο για τρίτο διαδοχικό μήνα, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -63,5 μονάδες (από -64,8). Το ποσοστό των Ελλήνων καταναλωτών που προβλέπει ότι θα προβεί σε λίγο ή πολύ περισσότερες δαπάνες το επόμενο διάστημα διπλασιάζεται στο 8%, με την πλειονότητα (60%) να δηλώνει και πάλι ότι οι σχετικές δαπάνες του θα είναι πολύ λιγότερες. Σε ΕΕ και Ευρωζώνη, οι σχετικοί αρνητικοί δείκτες διευρύνονται και πάλι, οριακά, στις -25,5 μονάδες αμφότεροι.

■ **Μικρή ενίσχυση των πληθωριστικών προσδοκιών**

Οι πληθωριστικές προβλέψεις των τιμών κινούνται ελαφρώς ανοδικά τον Απρίλιο, με το σχετικό δείκτη προβλέψεων των τιμών τους προσεχείς 12 μήνες να κινείται στις 35,5 μονάδες, στην υψηλότερη τιμή του εξαμήνου. Τρεις στους πέντε καταναλωτές αναμένουν άνοδο τιμών με τον ίδιο ή ταχύτερο ρυθμό, ενώ το 18% (από 15%) προσδοκά σταθερότητα. Στην ΕΕ και την Ευρωζώνη, οι σχετικοί δείκτες διαμορφώνονται πλησίον του ελληνικού, στις +31,9 και +30,7 μονάδες αντίστοιχα.

■ **Τρεις στους πέντε καταναλωτές δηλώνουν ότι «μόλις τα βγάζουν πέρα»**

Σχετικά με την τρέχουσα οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τον Απρίλιο, το ποσοστό των ελληνικών νοικοκυριών που αναφέρει ότι έχει αυξήσει λίγο ή πολύ την αποταμίευσή του κυμαίνεται στο 18-19% το τελευταίο δίμηνο, ενώ τρεις στους πέντε καταναλωτές αναφέρουν ότι «μόλις τα βγάζουν πέρα». Όσοι δηλώνουν ότι αντλούν από τις αποταμιεύσεις τους παραμένουν στο 8% για τρίτο μήνα, ενώ όσοι αναφέρουν ότι έχουν χρεωθεί επίσης δεν μεταβάλλονται από το 14%.

Τον Απρίλιο, στην έρευνα καταναλωτών εξετάζονται **τρία επιπρόσθετα** ζητήματα που μετριοούνται σε τριμηνιαία βάση και τα οποία εξειδικεύουν ακόμα περισσότερο την πρόθεση για μείζονες αγορές διαρκών καταναλωτικών αγαθών (αυτοκίνητο, κατοικία) και έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον ως πρόδρομοι δείκτες για την ιδιωτική κατανάλωση. Αναλυτικότερα:

- Τον Απρίλιο, η πρόθεση αγοράς αυτοκινήτου εντός των επόμενων 12 μηνών καταγράφει νέο ιστορικά χαμηλό ρεκόρ, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -89,2 μονάδες. Ο αντίστοιχος δείκτης κινείται ελαφρώς πτωτικά στην ΕΕ, στις 75,5 μονάδες και παραμένει στα ίδια επίπεδα στην Ευρωζώνη (-78,9 μονάδες). Το ποσοστό των Ελλήνων καταναλωτών που δηλώνει ότι είναι πιθανό να προβεί σε αγορά αυτοκινήτου το επόμενο 12μηνο περιορίζεται από 6% σε 4%.

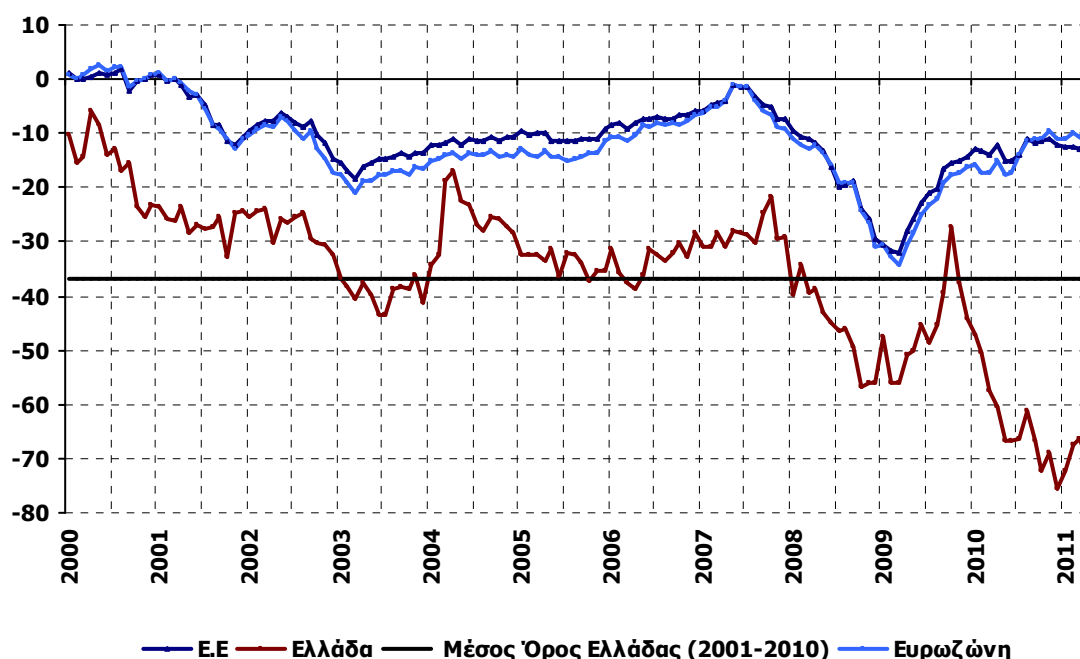
Πίνακας 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

			Μέσοι όροι									
	Min	Max	2001-2010	2006	2007	2008	2009	2010				
ΕΕ-27	-31,9 Μαρ-09	0,8 Ιαν-01	-12	-7,5	-4	-17	-23	-13				
Ευρωζώνη	-34,2 Μαρ-09	1,0 Ιαν-01	-13	-9,0	-4,9	-18,1	-24,7	-14				
Ελλάδα	-75,4 Δεκ-10	-16,9 Απρ-04	-37	-33,3	-28,5	-46,0	-45,7	-64				
2010												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	-13	-13	-14	-12	-15	-15	-14	-11	-12	-12	-11	-12
Ευρωζώνη	-16	-17	-17	-15	-18	-17	-14	-11	-11	-11	-9	-11
Ελλάδα	-47	-51	-58	-61	-67	-67	-67	-61	-67	-72	-69	-75
2011												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	-13	-12	-13	-14								
Ευρωζώνη	-11	-10	-11	-12								
Ελλάδα	-72	-67	-66	-70								

Σημείωση: ο Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών υπολογίζεται με βάση τις προβλέψεις τους για τη γενικότερη οικονομική κατάσταση της χώρας, την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους, την πρόθεση αποταμίευσης και την πρόβλεψη για την ανεργία. Οι προβλέψεις κινούνται στο διάστημα +100 (όλοι προβλέπουν αύξηση) έως -100 (όλοι προβλέπουν μείωση) και εμφανίζονται ως διαφορές των θετικών-αρνητικών απαντήσεων. Αρνητική διαφορά σημαίνει ότι το ποσοστό αυτών που προβλέπουν μείωση του συγκεκριμένου μεγέθους είναι υψηλότερο του ποσοστού εκείνων που προσδοκούν αύξηση και αντίστροφα.

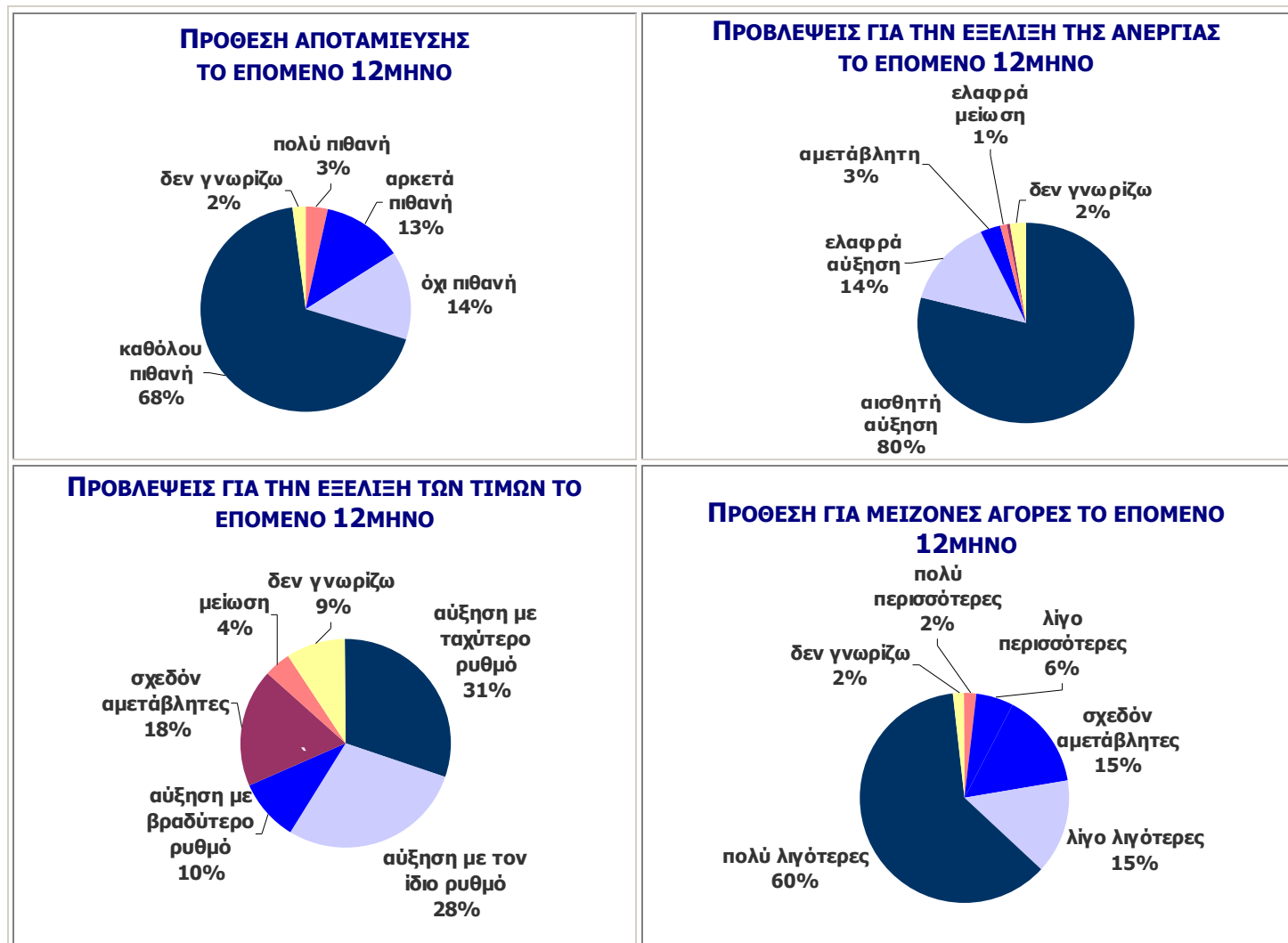
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 7: Βασικοί Δείκτες έρευνας καταναλωτών

Πηγή: IOBE

- Η πρόθεση για αγορά ή κατασκευή κατοικίας εντός των επόμενων 12 μηνών κινείται επίσης πτωτικά και διαμορφώνεται κοντά στην ιστορικά χαμηλή επίδοση του προηγούμενου Οκτωβρίου, στις -92,6 μονάδες (από -91 μονάδες στη μέτρηση Ιανουαρίου). Η επίδοση αυτή πάντως προσεγγίζει τις μέσες ευρωπαϊκές τιμές, οι οποίες βελτιώνονται οριακά τον Απρίλιο (-89,2 και -90,1 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη). Από τα ελληνικά νοικοκυριά, μόλις το 1% δηλώνει με βεβαιότητα ότι θα προβεί σε αγορά/ κατασκευή κατοικίας τον επόμενο χρόνο, ενώ το 2% κρίνει ότι ίσως και να προβεί σε ανάλογη δαπάνη.
- Μικρή άνοδο σημειώνει η πρόθεση πραγματοποίησης σημαντικών δαπανών για βελτίωση / ανανέωση της κατοικίας εντός των επόμενων 12 μηνών, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -78 μονάδες (από -80,7) και το ποσοστό των ελληνικών νοικοκυριών που δηλώνουν αρκετά ή πολύ πιθανό να πραγματοποιήσουν σημαντικές σχετικές δαπάνες το επόμενο διάστημα να αυξάνεται στο 9% (από 7%). Οι αντίστοιχοι ευρωπαϊκοί δείκτες επίσης βελτιώνονται, αλλά διαμορφώνονται σημαντικά υψηλότερα, στις -57,7 και -60,0 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αντίστοιχα.